

Sygn. akt I ACa 672/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Jarosław Marek Kamiński
Sędziowie	:	SA Małgorzata Dołęgowska (spr.) SA Elżbieta Bieńkowska
Protokolant	:	Małgorzata Sakowicz - Pasko

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2015 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z o.o. w B.**

przeciwko **J. P.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 30 marca 2015 r. sygn. akt VII GC 4/15

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

(...)

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 marca 2015 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku zasądził od pozwanej J. P. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 90.405,46 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty (pkt I), umorzył postępowanie w pozostałej części (pkt II), zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 8.874 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższy wyrok zapadł na podstawie następujących ustaleń faktycznych. Strona powodowa na podstawie umowy przelewu nabyła wierzytelność przysługującą K. C. (1) wobec pozwanej, wynikającą z faktur VAT o nr (...) związanych

z rozliczeniami K. C. (1) i pozwanej. Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 16 grudnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku w sprawie VII GNC 480/14 nakazał pozwanej zapłatę na rzecz powódki kwoty 94.204,46 zł wraz z odsetkami i kosztami postępowania. W sprzeciwie pozwana wносиła o oddalenie powództwa w całości oraz podnosiła, że faktury VAT (...) zostały przez nią uregulowane, odnośnie faktury VAT nr (...) wskazała, że całość towaru została zwrócona pierwotnemu wierzycielowi. W odpowiedzi na powyższe powódka ograniczyła powództwo do żądania zapłaty kwoty 90.405,46 zł wynikającej z faktury VAT nr (...) oraz faktury ją korygującej, w pozostałym zakresie powódka cofnęła roszczenie z jednoczesnym zrzeczeniem się roszczenia.

Z poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń wynikało, że firma (...) i firma (...) nawiązały współpracę w ramach której firma (...) miała importować naświetlacze ledowe z C. a firma (...) miała je sprzedawać. Rozliczenie pomiędzy firmami następowało w taki sposób, że za towar, na który firma (...) miała zamówienie lub który już sprzedała, firma (...) wystawiała faktury VAT. Powyższe odbywało się na podstawie ustnych porozumień, bowiem strony nie zawarły ostatecznie umowy w formie pisemnej. Firma (...) wystawiła pozwanej faktury VAT nr (...). Faktury VAT nr (...) pozwana uregulowała. Faktura VAT nr (...) opiewająca na kwotę 342.608,34 zł została skorygowana fakturą korygującą nr (...) do kwoty 95.893,18 zł. Spór w sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy pozwana obowiązana jest opłacić fakturę VAT nr (...) do kwoty 90.405,46 zł. Z ustaleń Sądu Okręgowego wynikało nadto, że R. S. (1) działał z ramienia pozwanej i to w jej imieniu prowadził współpracę z K. C. (1). Mimo braku pisemnego pełnomocnictwa pozwana akceptowała czynności podejmowane przez jej partnera, który omawiał warunki umów z kontrahentami, prowadził w jej imieniu korespondencję mailową a także podpisywał w jej imieniu faktury VAT wystawiane przez swojego kontrahenta, w tym również fakturę korygującą. Jak wynika z potwierdzeń dokonanych transakcji pozwana sama opłacała część należności, co świadczy o tym, że akceptowała fakt ich podpisania przez swojego partnera. Co więcej, podczas rozprawy w dniu 16 marca 2015 r. J. P. wysłuchana informacyjnie potwierdziła, że o współpracy wiedziała, uczestniczyła w spotkaniach, a R. S. (1) nie działał wbrew jej woli. Z dalszych ustaleń Sądu wynikało, że część towaru przekazanego przez K. C. (1) została w dyspozycji pozwanej, która miała go dalej rozprowadzać i zapłacić z tego tytułu wynagrodzenie wynikające ze spornej faktury VAT. Ustalenia te Sąd poczynił na podstawie zeznań świadków K. C., M. C. oraz J. C., z których wynika jednoznacznie, że z uwagi na obawę przed spełnieniem swojego zobowiązania przez pozwaną, doszło do częściowego wywozu towaru z magazynu. Na pozostawioną w nim część towaru R. S. miał już zbyt. Powyższe znajduje poparcie w pozostałym materiale dowodowym, w szczególności w załączonej fakturze VAT nr (...) oraz fakturze ją korygującej.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał, że skoro R. S., działając w imieniu pozwanej, zaakceptował fakturę, której dotyczy spór, jak również fakturę korygującą ją do kwoty 95.893 zł, potwierdził, że w tym zakresie żądanie powoda jest zasadne. Powyższego nie zmienia brak protokołu dostarczenia towaru do magazynu i odebrania towaru z magazynu. Fakt dostarczenia towaru potwierdza bowiem faktura (...), natomiast fakt odebrania części towaru potwierdza faktura korygująca, które to, jak już wspomniano, R. S. podpisał potwierdzając je. W ocenie sądu faktura korygująca dokładnie określa, jaka część towaru pozostała w magazynie, a jaką zabrano. Analiza powyższych faktur w połączeniu z twierdzeniami wskazanych świadków pozwoliła na niewątpliwe ustalenie, że wbrew twierdzeniom pozwanej, w magazynie pozostał towar, za który pozwana powinna uiścić należne wynagrodzenie.

Sąd orzekł zgodnie z żądaniem powoda w oparciu o art. 535 § 1 k.c. w zw. z art. 509 § 1 i 2 k.c. oraz art. 481 § 1 i 2 k.c.

Jednocześnie Sąd oddalił zgłoszony na rozprawie przez pozwaną wniosek o przesłuchanie świadka R. S. (1) na okoliczność tego, że nie został sporządzony protokół dostarczenia towaru do magazynu, jak i odebrania towaru z magazynu w D., uznając, że jest to wniosek spóźniony. Uzasadniając powyższe wskazał, że w świetle art. 503 § 1 k.p.c. w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana powinna przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w sprzeciwie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Zdaniem Sądu nie było po stronie pozwanej przeszkód, aby wniosek o przesłuchanie ww. świadka złożyć już w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Świadek ten w jej imieniu podejmował szereg czynności w zakresie prowadzonej przez nią działalności, był ponadto jej partnerem. Nie znajduje uzasadnienia

więc zgłaszanie powyższego dowodu dopiero na koniec rozprawy, podczas gdy wiedziała ona od samego początku, że ww. świadek z racji dokonywanych czynności może mieć wiedzę na temat dostarczenia i odbioru towarów.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła pozwana zaskarżając wyrok w całości, zarzucając mu przede wszystkim:

1. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez błędne przyjęcie: zasad współpracy stron, że towar był we władaniu strony pozwanej i że pozwana wywiozła towar z magazynu
2. brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny z pominięciem istotnej części tego materiału tj. zeznań R. S. (1) oraz z pominięciem istotnych faktów w zeznaniach świadków: K. C., M. C., J. C..

Ponadto wniosła o ponowne przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków: K. C., M. C., J. C. oraz przeprowadzenia dowodu z zeznań R. S. (1). Wskazując na powyższe wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania za obie instancje, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Apelacyjny w toku rozprawy oddalił zgłoszone przez pozwaną wnioski dowodowe.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny złożonego przez pozwaną środka zaskarżenia, w pierwszej kolejności rozważyć należało zasadność wniosków dowodowych zgłoszonych w apelacji.

Uprawnienie do zgłaszania w toku rozprawy apelacyjnej nowych dowodów należy oceniać przez pryzmat prawa sądu odwoławczego do ich pominięcia ze względu na przesłanki wynikające z art. 381 k.p.c. W myśl art. 381 k.p.c. sąd może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba, że potrzeba powołania się na nie wynika później. Norma art. 381 k.p.c. określająca przesłanki, od których zależy możliwość pominięcia przez sąd drugiej instancji przedstawionych przed tym sądem nowych faktów i dowodów wskazuje, że co do zasady dopuszczalne jest powoływanie nowych faktów i dowodów. W świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, w przyjętym systemie apelacji celem postępowania apelacyjnego jest ponowne i wszechstronne zbadanie sprawy pod względem faktycznym i prawnym, jednakże w oparciu o zachowanie zasady koncentracji materiału faktycznego i dowodowego przed sądem pierwszej instancji. Sąd drugiej instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał ten uzupełnić, jeżeli jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone wymienionym przepisem (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 797/00, Prok. i Pr. 2000, Nr 10, poz. 42). W judykaturze panuje powszechny pogląd, iż pominięcie nowych faktów jest możliwe wtedy, gdy strona mogła powołać je przed sądem pierwszej instancji i już wtedy istniała potrzeba powołania się na nie. Wówczas pominięcie "nowości" pozostawione jest uznaniu sądu drugiej instancji.

Wbrew analizowanemu przepisowi skarżąca nawet nie usiłowała wykazać dlaczego ponowne przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków K. C., M. C., J. C.. jest konieczne i to na etapie postępowania przed sądem odwoławczym. Nie wskazała żadnych nowych okoliczności na jakie mieliby być przesłuchiwni w/w, ani też w jakim zakresie świadkowie mieliby wyjaśnić stan faktyczny sprawy. Pozwana nie zarzuciła również uchybień proceduralnych w sposobie przeprowadzenia w/w dowodów, czy też wadliwości ich oceny. Wobec powyższego wniosek o ponowne przesłuchanie świadków nie zasługiwał na uwzględnienie. Ponadto w/w byli już szczegółowo przesłuchiwni na rozprawie w dniu 16 marca 2015 r. na okoliczność dostawy i odbioru towaru z magazynu w D., ilości towaru dostarczonego i odebranego oraz podmiotów dokonujących tych czynności. W rozprawie uczestniczyła pozwana i miała możliwość zadawania świadkom pytań. Podkreślić należy, że samo niezadowolenie strony z ustaleń faktycznych

poczynionych na podstawie określonego dowodu, nie uzasadnia wniosku o ponowne jego przeprowadzenia, w celu uzyskania satysfakcjonujących stronę wnoszącą ustaleń faktycznych.

Nie sposób było również uwzględnić wniosku o przesłuchanie w charakterze świadka R. S. (1). Po pierwsze Sąd Okręgowy oddalił ten wniosek jako spóźniony, uznając że po stronie pozwanej nie było przeszkód, aby wniosek o przesłuchanie tego świadka złożyć już w sprzeczności od nakazu zapłaty, a ponadto pozwana od samego początku wiedziała że w/w świadek z racji wykonywanych czynności może mieć wiedzę na temat dostarczenia i odbioru towarów. Należy zauważyć, że pozwana nie wniosła zastrzeżenia do protokołu w trybie art. 162 k.p.c., co wyklucza możliwość powoływania się przez nią na uchybienie procesowe sądu. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że prekluzja przewidziana w art. 162 k.p.c. obejmuje swym zakresem wszystkie uchybienia procesowe, w tym również w zakresie postępowania dowodowego. Judykatura powszechnie aprobuje pogląd, zgodnie z którym przepis art. 162 k.p.c. znajduje zastosowanie także do postanowień oddalających wnioski dowodowe (por. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 października 2005 r. w sprawie sygn. akt III CZP 55/05, opubl. OSNC 2006/9/144; w wyroku z dnia 24 września 2009 r. w sprawie sygn. akt IV CSK 185/09, opubl. M. Prawn. 2009/ 20/ 1082). Zgodnie z treścią przepisu z art. 162 k.p.c. stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy. Pozwana nie powoływała się na tą okoliczność. Po drugie teza dowodowa zawarta we wniosku tj. „nie sporządzenia protokołu dostarczenia towaru do magazynu oraz protokołu odebrania towaru z magazynu” oraz składowania towaru w magazynie w D. była okolicznością w niniejszej sprawie bezsporną, potwierdzoną zarówno przez świadków jak i pozwaną, zatem nie było żadnego uzasadnienia dokonywania czynności zmierzających do uzupełniania materiału dowodowego w tym zakresie.

Sąd Apelacyjny rozważał również skorzystanie z możliwości dopuszczenia w/w dowodu z urzędu, ale skarżąca zgłaszając ten wniosek zarówno w postępowaniu przed Sądem Okręgowym jak również w apelacji nie podała adresu świadka, czym uniemożliwiła jego przeprowadzenie. Zgodnie z art. 258 k.p.c. to na stronie powołującej się na dowód ze świadków spoczywa obowiązek, wskazania świadków w taki sposób, aby ich wezwanie do sądu było możliwe.

W poddającym się pod osąd materiale procesowym, tożsamym z tym, który poddał ocenie Sąd Okręgowy, Sąd odwoławczy wskazuje, że w pełni podziela i przyjmuje za własne - bez potrzeby powielania - poczynione przez ten Sąd ustalenia stanu faktycznego. Okoliczności, w oparciu o które Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie znajdują odzwierciedlenie w zgromadzonym materiale dowodowym, którego ocena nie narusza reguł z art. 233 § 1 k.p.c. Przy czym Sąd Apelacyjny miał na względzie, że zarzut w tym zakresie może zostać uznany za trafny jedynie wówczas, gdy skarżący wykaże, że poczynione przez sąd ustalenia nie znajdują oparcia w całokształcie zebranego w sprawie materiału dowodowego, bądź że ocena poszczególnych dowodów pozostaje w sprzeczności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego czy wskazaniami wiedzy. Zaznaczyć przy tym należy, że do przyjęcia trafności zarzutu nie wystarcza wskazanie innej, możliwej na gruncie zebranych dowodów wersji faktycznej, lecz niezbędne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących ocenę sądu, a podniesione w tym zakresie argumenty winny wskazywać na brak powiązania, w świetle kryteriów wyżej wzmiankowanych, przyjętych wniosków z zebraniem materiałem dowodowym.

Treść apelacji nie zawiera jednak takich wywodów, a jej uzasadnienie stanowi powielenie stanowiska prezentowanego w toku dotychczasowego postępowania, w ramach, którego powódka kwestionuje zasady współpracy stron oraz okoliczność pozostawienia przez pierwotnego wierzyciela w magazynie w D. towaru do dyspozycji firmy (...) w ilości określonej w skorygowanej fakturze VAT. Materiał zgromadzony w sprawie jest jednoznaczny. Pozwana nie zdołała udowodnić przed sądem pierwszej instancji ani w postępowaniu apelacyjnym swojej tezy jakoby towar ujęty w fakturze korygującej nie był w dyspozycji jej firmy, ponieważ został w całości zabrany przez firmę pani K. C. (3). Z zeznań świadków: S. O., K. C., M. C., oraz J. C. wynika jednoznacznie, że doszło do częściowego wywozu towaru z magazynu, a na pozostawioną w nim część R. S. miał już zbyt. Zgodnie z zeznaniami M. C., R. S. wskazał, które kartony muszą zostać w magazynie, a które można zabrać. Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że fakt dostarczenia towaru do magazynu potwierdza faktura (...), natomiast fakt odebrania części towaru potwierdza faktura korygująca. Pozwana kwestionując w/w ustalenia nie przedstawiła dowodów przeciwnych, które pozwoliłyby na poczynienie

ustaleń faktycznych odmiennych od ustalonych przez sąd pierwszej instancji. Skarżąca nie zakwestionowała także skutecznie wnioskowania, że skoro R. S., działając w imieniu pozwanej zaakceptował fakturę, której dotyczy spór, jak również fakturę korygującą ją do kwoty 95.893 zł potwierdził tym samym, że towar o tej wartości przyjął.

Skarżąca nie wykazała również, aby zasady współpracy stron były inne niż ustalił Sąd Okręgowy. Wobec sprzeczności znajdujących się w aktach pisemnych propozycji umowy o współpracę, należało zrekonstruować warunki współpracy na podstawie zeznań świadków oraz dokumentów faktur. Pozwana w apelacji przedstawia jedynie własną wersję stanu faktycznego, co jest niewystarczające do podważenia ustaleń Sądu I instancji. Skarżąca nie wykazała ani przyczyn dyskwalifikujących ocenę sądu ani sprzeczności tej oceny z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego czy wskazaniami wiedzy.

Wobec powyższego apelacja jako pozbawiona uzasadnionych zarzutów podlegała oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.

Skarżąca w całości przegrała proces w II instancji, wobec czego stosowanie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. winna ona zwrócić powódce poniesione przez nią koszty postępowania odwoławczego, które obejmuje koszty zastępstwa procesowego strony powodowej w postępowaniu odwoławczym, ustalone w oparciu o § 6 pkt 6 z zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

(...)